

258. DOPISNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 11. 7. 2018 - Vlada RS se je na svoji 258. izredni seji med drugim seznanila s poročilom o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v preteklem letu ter o zadolženosti na 31. december 2017 in sprejela Odgovor na poziv Zbornice komunalnega gospodarstva k urgentni izvedbi ukrepov za ureditev področja prevzemanja komunalne odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč. Vlada RS se je seznanila tudi z zaključnim poročilom o energetski prenovi stavb v državni in občinski lasti in s skupnim Poročilom o prostovoljstvu v Republiki Sloveniji za leto 2017.

Poročilo o zadolževanju občin v preteklem letu

Občine morajo ministrstvu za finance poročati o svojem zadolževanju in zadolževanju pravnih oseb javnega sektorja, katerih ustanoviteljice so ali v katerih imajo prevladujoč vpliv. Poročilo o zadolževanju občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2017 ter zadolženosti na dan 31. 12. 2017 je tako pripravljeno na podlagi podatkov, ki so jih posredovale občine in so usklajeni s premoženjskimi bilancami občin.

Skupna zadolženost (občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin) se je v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 zmanjšala za 2,2 milijona evrov in je konec leta 2017 znašala 841,6 milijonov evrov oziroma 1,94 % BDP. Od tega je znašalo stanje dolga občin 708,6 milijonov evrov, stanje dolga pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin pa 133 milijonov evrov. V strukturi skupne zadolžitve so 84 % predstavljali dolgovi občin in 16 % dolgovi pravnih oseb v občinah. Povprečni skupni dolg na prebivalca v letu 2017 je znašal 408 evrov.

V letu 2017 je ministrstvo za finance 66 občinam izdalo 78 soglasij k zadolžitvi. Skupni obseg novih zadolžitvev na podlagi izdanih soglasij je znašal 61,5 milijonov evrov. Povprečna zadolženost v letu 2017 obravnavanih občin je bila 5,9 % njihovih v predhodnem letu realiziranih prihodkov. Občine so se zadolževale predvsem za investicije, predvidene v občinskih proračunih za leto 2017, 14 občin pa je upravljalo z dolgom občinskega proračuna. V letu 2017 se je pri državnem proračunu z odobritvijo ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo dodatno zadolžilo 132 občin v skupni višini 20,6 milijonov evrov in sicer 0,7 milijonov za upravljanje z dolgom občinskega proračuna in 19,9 milijonov za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine, ki so uvrščene v načrte razvojnih programov občinskih proračunov.

Vlada ugotavlja, da obseg skupne zadolženosti občin in pravnih oseb javnega sektorja na ravni občin v letu 2017 na globalni ravni ni zaskrbljujoč. Občine tudi s pomočjo zadolževanja izvajajo investicije, ki pomenijo plačila izvajalcem, nova delovna mesta delavcem, izboljšano kakovost življenja občanom, gospodarsko aktivnost in s tem ustvarjajo BDP.

Odgovor na poziv Zbornice komunalnega gospodarstva k urgentni izvedbi ukrepov za ureditev področja prevzemanja komunalne odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč

Združenje občin Slovenije

Zbornica komunalnega gospodarstva je na vlado naslovila poziv, da:

- vlada z interventnimi ukrepi nemudoma zagotovi odstranitev nakopičene odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč pri izvajalcih javne službe zbiranja odpadkov in nadaljnje tekoče prevzemanje teh odpadkov;
- prepreči morebitno kaznovanje komunalnih podjetij zaradi nepravilnega (nelegalnega) skladiščenja s strani družb za ravnanje z odpadno embalažo neprevzete komunalne odpadne embalaže (kot se je dogajalo lansko leto);
- naloži Ministrstvu za okolje in prostor (MOP) vzpostavitev delovanja sistema deljene odgovornosti za odstranjevanje ločeno zbrane komunalne odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč ter redni odvoz teh odpadkov od komunalnih podjetij;
- uredi zakonodajo na področju odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč tako, da bo sistem operativen in vzdržen za vse deležnike v procesu odstranjevanja teh odpadkov ter okoljsko sprejemljiv.

Vlada je zbornici med drugim odgovorila, da so za dolgoročno zagotovitev učinkovitejšega sistema ravnanja z embalažo in odpadno embalažo in odpadnih nagrobnih sveč potrebne spremembe na ravni Zakona o varstvu okolja, kar gre v korak s časom tudi s prvim zakonodajnim svežnjem za krožno gospodarstvo, v okviru katerega sta spremenjeni Direktiva 94/62/ES in Direktiva 2008/98/ES o odpadkih. Težave v operativnosti dela sistema ravnanja z odpadno embalažo in z odpadnimi nagrobnimi svečami narekujejo korenite spremembe, saj se v zadnjih mesecih spet slabše izvajata oba predpisa oziroma išče pravne možnosti za izogibanje predpisanim obveznostim s strani posameznih gospodarskih subjektov, ki ravnaajo z odpadno embalažo in odpadnimi nagrobnimi svečami. MOP se zaveda, da bo glede na situacijo na terenu in glede na to, da se ne zagotavlja reden in sproten prevzem odpadnih nagrobnih sveč, potrebna sprememba sistema in posledično predpisov na tem področju. Poudarek bo treba dati zlasti temu, kako resnično omogočiti proizvajalcem, t.j. subjektom, ki prvič dajejo embalažo oziroma nagrobne sveče v promet v Sloveniji, izpolnitev njihovih obveznosti glede odpadne embalaže oziroma odpadnih nagrobnih sveč, ki izhajajo iz razširjene odgovornosti proizvajalcev. MOP pripravlja spremembe Zakona o varstvu okolja, ki bodo v javni obravnavi predvidoma konec tega leta.

V okviru revizije »Ravnanje s komunalnimi odpadki« je Računsko sodišče RS ugotovilo, da je z Uredbo o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže vzpostavljena samo evidenca tistih oseb, ki dajejo embalažo prvič v promet v Sloveniji, ki so obenem tudi zavezanci za plačilo okoljske dajatve, ne pa vseh oseb, ki dajejo kot prve embalažo v promet v Sloveniji. To pa je pomembno z vidika določitve obveznosti plačevanja stroškov ravnanja z odpadno embalažo. MOP je zato v letošnjem letu vzpostavil evidenco tistih oseb, ki dajejo embalažo kot prve v promet v Sloveniji, niso pa plačniki okoljske dajatve. V naslednjem letu bodo te osebe morale sporočiti podatke o embalaži, dani v promet v letošnjem letu. Na podlagi teh podatkov in podatkov Finančne uprave RS (FURS) bo MOP preučil dejansko potrebo po znižanju dosedanjega praga za plačilo embalažnine. Če masa embalaže, za katero proizvajalci ne plačujejo embalažnine, dejansko predstavlja pomemben delež mase vse embalaže, dane letno prvič v promet v Sloveniji, bo MOP ocenil primernost znižanja praga za nastanek obveznosti plačila embalažnine.

Združenje občin Slovenije

Dosedanje ocene o deležu embalaže, ki jo dajejo v promet proizvajalci, ki imajo obveznost plačila embalažnine, glede na celotno maso embalaže, dane v posameznem letu v promet v Sloveniji, temeljijo na podatkih o masi nastale odpadne embalaže. Masa odpadne embalaže pa nikoli ne more biti enaka masi embalaže, dane v promet, saj odpadna embalaža vsebuje tudi odpadno embalažo, ki izvira iz osebnega uvoza posameznikov, odpadna embalaža vselej vsebuje nekaj ostankov embaliranega blaga, če je izpostavljena vremenskim vplivom, se v njej zadržuje voda, nerealno pa je tudi pričakovati, da bodo potrošniki v zabojnike za ločeno zbiranje odpadne embalaže odlagali samo odpadno embalažo in nobenih drugih odpadkov. Družbe za ravnanje z odpadno embalažo bi torej morale pri določanju višine embalažnine upoštevati vsa ta dejstva, in zlasti dejstvo, da niso vse osebe, ki dajejo embalažo v promet, tudi plačniki embalažnine. Če bi se količinski prag za plačilo embalažnine dejansko znižal, bi to pomenilo določeno število novih zavezancev za plačilo embalažnine, pri čemer pa se sama masa embalaže, dane v promet, ne bi povečala. Sklepati je, da bi dosedanji plačniki embalažnine zato zahtevali znižanje prispevkov na posameznega proizvajalca, kar pomeni, da se količina denarja, s katero bi razpolagale družbe za ravnanje z odpadno embalažo, ne bi bistveno povečala, kljub večjemu številu plačnikov embalažnine. Vsekakor pa bi se v primeru znižanja praga povečali stroški, ki jih imajo družbe za ravnanje z odpadno embalažo zaradi upravljanja teh sistemov (zaradi večjega števila oseb, ki bi z družbami morale skleniti pogodbe), kar pa bi dodatno obremenilo tudi sedanje plačnike embalažnine. Inšpekcija za okolje in naravo (ION) Inšpektorata RS za okolje in prostor v okviru nadzora že dlje časa posebno pozornost namenja nadzoru predpisov, ki urejajo odpadno embalažo in odpadne nagrobne sveče. Potekajo tudi posebje usklajene akcije na ravni celotne države.

Agencija RS za okolje je izvedla postopke spremembe okoljevarstvenih dovoljenj po uradni dolžnosti za vse družbe za ravnanje z odpadno embalažo v skladu z novelo Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo iz leta 2017. V izogib temu, da bi se pri izvajalcih javne službe kopičila odpadna embalaža, so bile z zadnjo novelo te uredbe spremenjene določbe, ki urejajo obveznosti družb za ravnanje z odpadno embalažo glede zagotavljanja rednega prevzemanja odpadne embalaže od izvajalcev javne službe. Inšpekcija za okolje in naravo Inšpektorata RS za okolje in prostor je dobila v vednost spremenjena okoljevarstvena dovoljenja, izdana družbam za ravnanje z odpadno embalažo, na podlagi katerih bodo inšpektorji za okolje tem družbam za ravnanje z odpadno embalažo odredili prevzemanje komunalne odpadne embalaže pri izvajalcih javne službe v skladu z deleži.

Zaključno poročilo o energetski prenovi stavb v državni in občinski lasti

Vlada se je na današnji seji seznanila z Zaključnim poročilom o izvedbi vladnega strateškega razvojnega projekta P1: Energetska prenova stavb v državni in občinski lasti. S tem sklepom sta prenehali delovati tudi projektna skupina za izvedbo tega projekta in projektni svet, ki je spremljal izvajanje projekta.

Sistem energetskih prenov stavb ožjega in širšega javnega sektorja je bil vzpostavljen v tistih primerih, ko se energetska prenova financira iz virov sredstev evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020, ki vključuje tudi izpolnitev predhodnih pogojenosti, vzpostavitev modela energetskega pogodbenišтва (javno-zasebno partnerstvo), izdelavo evidenc, izdelavo dokumentacije, odpravo

Združenje občin Slovenije

zakonodajnih in drugih sistemskih ovir, pripravo cikličnih modelov za izvajanje energetske prenove itd. Da bi preverili in optimizirali vzpostavljen sistem, so bili izvedeni trije pilotni projekti energetske prenove sistema (Center šolskih in občinskih dejavnosti Bohinj, tri sodišča v Celju, Murski Soboti in Slovenj Gradcu ter objekt pravosodne in državne uprave v Šmarju pri Jelšah) in ciklični modeli za izvajanje prenove stavb ožjega in širšega javnega sektorja.

Ta projekt se je zaključil, vendar se bodo nadaljnje energetske prenove izvajale na podlagi vzpostavljenega sistema in cikličnih modelov najmanj do konca te finančne perspektive.

Poročilo o prostovoljstvu v Republiki Sloveniji za leto 2017

Iz podatkov za preteklo leto izhaja, da se je povečal vpis organizacij v vpisnik, medtem ko je število prostovoljcev rahlo upadlo, prav tako je upadlo število opravljenih prostovoljskih ur. Navedeno je moč povezati z dejstvom, da je bila v letu 2017 v Sloveniji gospodarska rast, registrirana brezposelnost se je znižala. Vsled temu se je število prostovoljcev zmanjšalo, posledično se je znižalo tudi skupno število opravljenih prostovoljskih ur.

Analiza podatkov, ki so jih zagotovile prostovoljske organizacije in organizacije s prostovoljskim programom, vpisane v vpisnik (v letu 2017 je oddalo poročilo o prostovoljskem delu v skladu z Zakonom o prostovoljstvu 1650 prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom) je pokazala, da je skupno število prostovoljcev, ki so opravljali prostovoljsko delo in so vodeni v vpisniku prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom, 291.214 (307.262 v letu 2016, 96.822 v letu 2015), opravili pa so 9.466.281 ur prostovoljskega dela (10.729.514 ur v letu 2016, 10.878.360 ur v letu 2015).

V organizacijah s prostovoljskim programom je bilo v letu 2017 skupno število prostovoljcev 3.626, medtem ko je bilo v letu 2016 skupno število prostovoljcev v organizacijah s prostovoljskim programom 4.052. Iz podatkov je razvidno, da je bilo v letu 2016 v vpisnik vpisano manj organizacij s prostovoljskim programom, vendar pa je bilo število prostovoljcev, ki so delovali v organizacijah s prostovoljskim programom, višje.

V okviru prostovoljskih organizacij je bilo v letu 2017 opravljenih 9.282.195 ur prostovoljskega dela, medtem ko je bilo v organizacijah s prostovoljskim programom, ki so se vpisale v vpisnik, opravljenih 184.086 prostovoljskih ur (124.096 ur v letu 2016). Iz zbirnih podatkov je razvidno, da je število prostovoljcev v organizacijah s prostovoljskim programom rahlo upadlo, vendar pa je število prostovoljskih ur v organizacijah s prostovoljskim programom naraslo.

V času priprave skupnega letnega poročila za leto 2017 je bila sprejeta tudi strategija, ki ima za enega izmed glavnih ciljev spodbujati kakovostno prostovoljstvo. V marcu 2018, pa je bil sprejet tudi Zakon o nevladnih organizacijah (ZNOrg), ki ustanavlja proračunski sklad za razvoj nevladnih organizacij. Sklad za razvoj nevladnih organizacij, katerega glavni viri so sredstva dohodnine, ki jih davčni zavezanci niso namenili za financiranje splošnokoristnih namenov, za financiranje političnih strank ali reprezentativnih sindikatov, predstavlja temelj za financiranje ukrepov, ki jih naslavlja sprejeta strategija.

Združenje občin Slovenije

Iz zbirnih podatkov, ki so podlaga za pripravo skupnega letnega poročila za leto 2017, izhaja, da je še vedno potrebna promocija vpisa v vpisnik. Za zagotovitev dejanskega pregleda nad stanjem področja prostovoljstva v Sloveniji je zelo pomembno, da je v vpisnik vpisano čim več prostovoljskih organizacij in organizacij s prostovoljskim programom. Posebno pozornost pa je z namenom obogatitve programov in višje kakovosti storitev potrebno nameniti tudi opravljanju prostovoljskega dela v organizacijah s prostovoljskim programom (javnih zavodih).

S strani prostovoljskih organizacij je vsako leto dana povratna informacija, da je za kakovostno opravljanje prostovoljskega dela premalo mentorjev in koordinatorjev prostovoljcev. Strategija ima v svojem programu ukrepov predviden tudi ukrep spodbujanja mentorstva prostovoljcev na vseh področjih. Ministrstvo je tako že v letošnjem letu pripravilo Javni razpis za sofinanciranje projektov razvoja in profesionalizacije nevladnih organizacij in prostovoljstva, katerega namen je subvencioniranje sto trajnostno naravnanih delovnih mest za razvoj in profesionalizacijo v nevladnih organizacijah, od tega dvajset trajnostno naravnanih delovnih mest za mentorje in koordinatorje prostovoljstva v prostovoljskih organizacijah.

Vlada v letošnjem letu sprejela strategijo, ki v svojem programu ukrepov naslavlja bistvene pomanjkljivosti, ki so se izpostavile pri pripravi skupnih letnih poročil o prostovoljstvu. Tako si bo z uresničevanjem strategije še naprej prizadevala, da bo organizirano prostovoljstvo v Sloveniji na visoko kakovostni ravni.

* * *